

100640

St.

Jnr 00349 27. IV. 44

Telegrammet fra der Führer til Ministerpresidenten.

Telegrammet ble oversatt til norsk etter den tyske

tekst således:

Fra sitt hovedkvarter har der Führer sendt følgende telegram til Ministerpresident Quisling:Jeg takker Dem hjertelig for Deres vennlige fødselsdagsønsker og for løftet om fortsatt trofast samarbeid i kampen for Europas framtid.Med vennlige hilsenerAdolf Hitler.

Meldingen ble av meg forelagt herr Gelderblom i tlf. og godkjent av ham, hvorefter jeg øyeblikkelig ekspederte den til fjernskriver og hell for utsendelse. Straks etter ringte imidlertid herr Gelderblom og sa at meldingen skulde sendes ut i følgende form:

Som svar på Ministerpresident Quislings lykkønskningstelegram har der Führer sendt følgende telegram:Jeg takker Dem hjertelig for Deres vennlige fødselsdagsønsker og for løftet om fortsatt trofast samarbeid i kampen for Europas framtid.

Kl. 22,30 ringte herr Bjørnsrud i Pressedirektoratet og spurte hvorfor formen i telegrammet var blitt forandret. Jeg svarte at Gelderblom hadde ønsket det slik.

Kl. 23,10 ringte Pressedirektør Beggerud og jeg gav den samme forklaring til ham. Pressedirektøren sa da at telegrammet skulde ut i den form den hadde på tysk og at han vilde sørge for at så skjedde. Kl. 23,30 ringte han igjen og meddelte at han ikke kunde få tak i hverken herr Gelderblom eller noen annen i Presseabteilung, men at jeg på hans ansvar skulde sende telegrammet ut i den ordlyd det hadde fått ved den første oversettelse. Hvis jeg skulde få ubehageligheter av den grunn, skulde jeg bare henvise til Pressedirektøren. - Telegrammet ble så sendt ut i den originale tekst.

Kl. 23,35 ringte herr Gelderblom og sa omtrent følgende: Telegrammet skal sendes ut i den form jeg har sagt. Det er ikke meg som dikterer dette, men det er ordre fra høyeste tyske hold og dette er et tysk anliggende. Hvis telegrammet ikke kommer inn i avisene i denne form skal det bli huskestue.

På min bemerkning at jeg da måtte meddele dette til herr Pressedirektøren svarte herr Gelderblom at det skulde jeg ikke gjøre. Man fikk henvende seg til Moser om saken imorgen (tirsdag).

Telegrammet ble så utsendt påny i den ufullstendige form. Litt seinere ringte herr Bjørnsrud og fikk på forespørsel opplyst at ordren var kommet fra herr Gelderblom eller fra høyeste tysk hold.

Kl. 0,20 ringte Pressedirektøren og sa at telegrammet allikevel skulde ut med full tekst. Dette var jo like meget et norsk som et tysk anliggende og det var høyst merkelig at man kunde finne på å forandre et telegram på denne måte.

Jeg svarte at jeg dessverre ikke kunde gjøre annet enn det jeg hadde fått ordre om fra høyeste tyske hold og Pressedirektøren var enig i at det var vanskelig for meg, men at han ikke vilde gi seg på dette. Jeg gjentok at jeg slik som saken stod dessverre ikke kunde gjøre mere og at jeg ble nødt til å skrive en utførlig rapport. Pressedirektøren var enig heri og bad om å få avtrykk av rapporten hvilket jeg lovet å sende ham. Pressedirektøren bad også fjernskriveren om å vente på nærmere beskjed og klokken 0,40 telefonerte han følgende "Privat til red" etter ordre av Ministerpresidenten med hvem han hadde konferert:

Privat til red. 24/4 44:

Telegrammet fra der Führer til Ministerpresidenter skal foreløbig ikke offentliggjøres.

Beggerud

Pressedirektør.

Den private ble diktet til fjernskriver og utsendt derfra kl. 0,45 og de telefonabbonenter utenbys som ikke hadde stengt for natten ble ringt opp.

Oslo 24 - 25/4 44

W. Wexelsen (sign.)

Innenriks-ansvarshavende.